

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

1-1975

SISÄLLYS

	sivu
SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN ORGANISAATIO JA TOIMINTA v. 1975	1 2
Olavi Koivukangas: KANSAINVÄLISTÄ YHTEISTYÖTÄ SIIRTOLAIS- TUTKIMUKSESSA	4
Siirtolaisuusinstituutin ja Immigration History Re- search Centerin, University of Minnesota, välinen sopimus	8
Olavi Koivukangas - Leo Laakso: SUOMALAISTEN SIIRTOLAISTEN SOSIAALI - LÄÄKETIETEELLISI STÄ ONGELMISTA AUSTRALIA- LIASSA	9
Altti Majava: POHJOISMAIDEN VÄLINEN MUUTTOLIIKE 1951-1973	22
Eeva Kainulainen: ULKOSUOMALAISUUSKONGRESSI JYVÄSKY- LÄN KESÄSSÄ 27.-28.6.1975	26
Marianne Himanen: SUOMEN OSALLISTUMINEN YHDYSVALTAIN 200-VUOTISJUHLIIN 1976	27
Pär Stenbäck: HANASAAREN KULTTUURIKESKUS	29
TIEDOTUKSIA	31
JULKAISUT	32

SIIRTOLAIUUUS - MIGRATION

aikakauskirja

tidsskrift

periodical

tilaushinta 10 mk/v.

vast.toim.

ansv.red.

editor

Olavi Koivukangas

Siirtolaisuusinstituutti

Migrationsinstitutet

Institute for Migration

Turun yliopisto

20500 Turku 50, Finland

Siirtolaisuus - Migration on vähintään neljä kertaa vuodessa ilmestyvä väestön muuttoliikkeisiin, maan sisäiseen ja ulkomaille tapahtuvaan, keskittyvä aikakauskirja. Se tarjoaa siirtolaistutkijoille ym. henkilöille, jotka ovat tavalla tai toisella tekemisissä muuttoliikkeiden kanssa, mahdollisuuden julkaista artikkeleja ja muuta informaatiota. Laajempia tutkimuksia varten Siirtolaisuusinstituutilla on eri kieliä julkaisusarjoja.

Aikakauskirja on aloittamassa taivaltaan. Tietä (muotoa ja sisältöä) etsittäessä vaikutelma saattaa olla hajanainen. Tarpeet määräävät kuitenkin kehityksen suunnan, sillä aikakauskirjaa julkaiseva Siirtolaisuusinstituutti pyrkii palvelemaan yhteiskuntaa ja sen kehitysnäkymiä mahdollisimman joustavalla tavalla.

Aikakauskirjan tilaushinta on 10 mk vuosi ja irtonumero 3 mk. Tilauksen voi kätevimmin suorittaa maksamalla 10 mk Postisiirtotilille TU 495 90 - 3.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN ORGANISAATIO

Siirtolaisuusinstituutissaatiön valtuuskunta v. 1975

jäsen

puheenjohtaja
 prof. Jorma Pohjampalo
 varapuheenjohtaja
 kouluneuvos Jussi Saukkonen
 professori Armas Nieminen
 professori Terho Pulkkinen
 professori Uno Varjo
 professori Bill Widen
 professori Pertti Virtaranta
 professori Mauno Jokipii
 lähetystöneuvos Anders Huldén
 hallitussihteeri Lauri Lehtonen
 projektinjoht. Altti Majava
 toht. Ahti Auranen

varatuom. Eva-Brita Björklund
 pääsihteeri Sakari Haapaniemi
 professori Niilo Hallman
 ap.kaup.joht. Johannes Koikkalainen
 toim.joht. Perttu Koillinen
 liikkeenjoht. Esko V. Koskelin
 arkkitehti Raimo Narjus
 toimitusjoht. Eero Numerla
 kaup.joht. Tuure Salo
 VTT Aarno Strömmer
 toim. Osmo Vatanen

varajäsen

professori Reino Erma
 vt.prof. Olli Kultalahti
 fil.toht. Jorma Kytömäki
 professori Kyösti Julku
 professori Oscar Nikula
 professori Yrjö Blomstedt
 ap.prof. Erkki Lehtinen
 tied.s sihteeri Ritva-Liisa Elomaa
 kultt.s sihteeri Raija Kallinen
 toim.pääll. Timo Filpus

maisteri Karmela Belfinki

professori Ole Wasz-Höckert
 kaup.s sihteeri Paavo Mäkinen
 jaostosihteeri Kauno Lehto
 toim. Matti Jussila
 tutk.s sihteeri Timo Sinisalo
 teoll.neuvos Veikko Valavaara
 joht. Ahti Fredriksson
 maisteri Aimo Pulkkinen
 FK Matti Häkkinen

yhdistys tms.

Suomi - Seura
 Suomi-Amerikka Yhdistysten Keskusliitto
 Tampereen yliopisto
 Turun yliopisto
 Oulun yliopisto
 Åbo Akademi
 Helsingin yliopisto
 Jyväskylän yliopisto
 Ulkoasiainministeriö
 Opetusministeriö
 Työvoimaministeriö
 Kirkon ulkomaanasiain diasporatyön valio-
 kunta
 Unioni Naisasiainliitto Suomessa
 Suomalaisuuden Liitto
 Mannerheimin Lastensuojeluliitto
 Turun kaupunki
 Varsinais-Suomen Maakuntaliitto
 Suomen Nuorisoin Liitto
 Seutuununnittelun Keskusliitto
 Turun yliopistosäätiö
 Pohjoja-Norden Yhdistys
 Väestöliitto
 Immigrant-Institutet (Tukholma)

Siirtolaisuusinstituuttisäätiön hallitus v. 1975

puheenjohtaja	
professori Vilho Niitemaa	Turun yliopisto
varapuheenjohtaja	
hallitussihteeri Lauri Lehtonen	Opetusministeriö
toim.joht. Tauri Aaltio	Suomi - Seura
lähetyksen neuvos Anders Huldén	Ulkoasiainministeriö
professori Lars Huldén	Helsingin yliopisto
toim.joht. Jouko Hulkko	Väestöliitto
professori Oscar Nikula	Åbo Akademi
toim.pääll. Holger Quick	Työvoimaministeriö
kaup.valt. Pentti Väänänen	Turun kaupunki

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN TOIMINTA v. 1975

Valtuuskunnan 4.11.1974 hyväksymän toimintasuunnitelman mukaan instituutin toiminnassa on kolme pääsektoria:

I Tutkimuksen edellytysten parantaminen

Syksyllä 1974 aloitettu siirtolaisuuteen kohdistuvan tutkimus- ym.toiminnan peruskartoitus suoritetaan loppuun. Tämän perustiedustelun tulosten ym.lähteiden pohjalta pyritään laatimaan siirtolaisuustutkimusbibliografia.

Kerätään lahjoituksin tai muilla tavoin hankittua siirtolaisuuteen liittyvää aineistoa. Erityisesti jatketaan siirtolaisuutta koskevien lehtikirjoitusten keruuta yhteistyössä Väestöliiton kanssa.

Pyritään informoimaan ja koordinoimaan eri korkeakouluissa ja muualla harjoitettavaa muuttoliikkeisiin kohdistuvaa tutkimusta sekä pyritään kaikin tavoin parantamaan tutkimustyön edellytyksiä.

II Informaatio- ja julkaisutoiminta

Siirtolaisuus-Migration - julkaisusta tehdään neljä kertaa vuodessa ilmestyvä aikakauskirja, joka sisältäisi artikkeleja ja muuta siirtolaisuutta koskevaa informaatiota.

Siirtolaistutkimusten julkaisusarjaa jatketaan A suomeksi, B ruotsiksi ja C englanniksi. Aikaisemmin ilmestyneen kahden kirjan jatkoksi ilmestyisi alustavien

suunnitelmien mukaan v. 1975 (1) Duluthin siirtolaistutkimuskonferenssin asiakirjat (Migration Studies C 3), jotka parhaillaan ovat kirjapainossa. (2) Ruotsinkielisen sarjan (B) aloittaisi prof. Bill Widénin tutkimus "Korpabor i Amerika". Myös erään toisen ruotsinkielisen teoksen julkaisemisesta neuvotellaan. (3) Suomenkielisessä sarjassa (A) ilmestyisivät Pertti Virtarannan tutkimus amerikansuomalaisten kielestä ja Olavi Koivukankaan tutkimus siirtolaisuudesta Suomesta Australiaan toisen maailmansodan jälkeen.

Myös Jyväskylän Kesän ulkosuomalaisuuskongressin esitelmien julkaisemista instituutin toimesta, esim. "Siirtolaisuus-Migration" -aikakauskirjan yhtenä numerona, harkitaan.

III Yhteistyökakoukset ja kansainväliset yhteydet

Kansainvälistä yhteistyötä pyritään kehittämään siirtolaisuuteen ja tutkimukseen liittyvissä asioissa.

Instituutin johtajan tammikuussa 1975 Yhdysvaltoihin ja Kanadaan tekemän opintomatkan jälkeen tavoitteena on kehittää erityisesti pohjoismaista yhteistyötä. Osallistutaan kansainvälisiin konferensseihin, mm. Oslossa 5. - 7.5. 1975 skandinaavista siirtolaisuutta Amerikkaan käsittelevään konferenssiin.

Vuoden 1975 lopulla, esim. valtuuskunnan syyskokouksen yhteyteen, on suunniteltu järjestettäväksi tutkijoiden symposium aiheesta "Siirtolaisuus ja maan sisäinen muuttoliike".

TOIMISTO

Henkilökunta:	Ph.D. Olavi Koivukangas	johtaja
	HuK Maija-Liisa Kalhama	toimistos sihteeri
Osoite:	Siirtolaisuusinstituutti Turun yliopisto 20500 Turku 50 puh. 921/17536	

Olavi Koivukangas

KANSAINVÄLISTÄ YHTEISTYÖTÄ SIIRTOLAISUUSTUTKIMUKSESSA

Siirtolaisuusinstituutin yhtenä tehtävänä on siirtolaisuuteen liittyvän kansainvälisen yhteistyön kehittäminen muissa maissa toimivien vastaavien laitosten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Tammikuussa 1975 Yhdysvaltoihin ja Kanadaan suuntautuneen, runsaat kolme viikkoa kestäneen, matkan tarkoituksena oli tutustua sikäläisiin siirtolaisuuden tutkimuskeskuksiin, suomenkielen opetukseen yliopistoissa ja amerikkasuomalaisiin järjestöihin. Ensisijaisena tavoitteena oli kehittää yhteistyötä mm. tutkijoiden vaihtamiseksi, yhteisjulkaisujen toimittamiseksi, yhteisten konferenssien ja projektien järjestämiseksi jne. Matkan rahoituksesta vastasivat Suomen opetusministeriö ja Yhdysvaltain ulkoministeriö.

New Yorkissa vierailin kolmen päivän aikana kymmenessä kohteessa, joista tärkeimmät olivat Columbia yliopisto ja Center for Migration Studies. Jälkimmäinen sijaitsee Staten Islandilla, alueella, jonka väestöstä yli puolet on edelleen italialaista alkuperää. Tutkimuskeskus perustettiin kymmenen vuotta sitten roomalaiskatolisten tiedemies-pappien toimesta. Se julkaisee mm. tunnettua "International Migration Review" -nimistä aikakauskirjaa.

Toisena kohteena oli Ann Arborissa lähellä Detroitia sijaitseva Michiganin yliopisto, jonka kanssa Turun yliopiston yleisen historian laitos on päässyt hyvään yhteistyöhön. Siellä oli parhaillaan maisteri Keijo Virtanen Bentley Historical Libraryssa järjestämässä arkistoa suomalaisista siirtolaisista.

Wisconsinin yliopisto Madisonissa ja erityisesti Historical Society of Wisconsin tuntevat suurta mielenkiintoa yhteistyöhön Suomen kanssa. Tämä ilmenee mm. siten, että rakenteilla olevassa ulkoilmamuseossa suomalainen farmitalo, nimeltä Ketola, valmistuu ensimmäisenä ja se on tarkoitus avata virallisesti v. 1976 Yhdysvaltain 200-vuotisjuhlallisuuksien osana. Lisäksi kaksi tapaamaani henkilöä, joista toinen on toisen polven amerikkasuomalainen, keräivät aineistoa Wisconsinin suomalaisista siirtolaisista, ja he olisivat halukkaita tulemaan Suomeen jatkamaan tutkimuksiaan.

Amerikkasuomalaisen kulttuurin pääkeskuksia on edelleen Hancockissa sijait-

seva ja viime vuosisadalla perustettu Suomi-Opisto. Siellä on laaja ja monipuolinen arkisto suomalaisista siirtolaisista. Opiston presidentti Ralph K. Jalkanen ja hänen kollegansa suhtautuivat yhteistyöhön hyvin myönteisesti. Niinpä mm. Yhdysvaltain 200-vuotisjuhlan kunniaksi instituutin toimesta suunniteltu valokuvanäyttely "Suomalainen siirtolainen" järjestetään mahdollisesti yhteistyössä Suomi-Opiston kanssa.

Matkan pääkohde oli Minnesotan yliopiston yhteydessä St. Paulissa sijaitseva Immigration History Research Center, joka viime keväänä järjesti Duluthissa siirtolaistutkimuskonferenssin. Siihen osallistui myös suomalaisia tutkijoita ja osanottajia oli kaikkiaan 800 henkeä. Allekirjoitimme tutkimuskeskuksen johtajan professori Rudolph Vecolin kanssa sopimuksen esitelmien julkaisemisesta Suomessa Siirtolaisuusinstituutin toimesta. Tämä kirja, *Migration Studies C 3, "The Finnish Experience in the Western Great Lakes: New Perspectives"* ilmestyy myöhemmin tänä vuonna. Minnesotan yliopisto markkinoi kirjaa Amerikassa ja tuotto käytetään yhteistyön edelleen kehittämiseksi. Suunniteltu painos oli 1500 kappaletta, mutta ilmeisesti siitä joudutaan ottamaan suurempi painos. On myös suunniteltu, että teos voitaisiin omistaa Yhdysvaltain 200-vuotisjuhlille v. 1976, edustaahan se suomalais-amerikkalaista yhteistyötä parhaimmillaan.

Sopimuksen allekirjoituksen jälkeen keskusteltiin myöhemmin mahdollisesti allekirjoitettavasta muodollisesta yhteistyösopimuksesta Minnesotan yliopiston ja Siirtolaisuusinstituutin välillä jatkuvasta yhteistyöstä.

Myös Minnesotan yliopiston siirtolaistutkijat tunsivat suurta mielenkiintoa päästä perehtymään Suomessa oleviin amerikansuomalaisia käsitteleviin arkistoihin.

Toinen pääkohde oli Lakehead University eli "Järvenpään yliopisto" Thunder Bayssa Kanadassa. Siellä sijaitsevaan Finnish Studies Centreen on jo kerätty jonkin verran aineistoa kanadansuomalaisista. Lakeheadin yliopisto tulee tehostamaan tämän tutkimuskeskuksen kehittämistä, samoin kuin suomenkielen opetusta, joka alkoi yliopistossa pari vuotta sitten. Yliopiston presidentti Dr. Andrew D. Booth oli suuresti kiinnostunut samantapaisesta yhteistyösopimuksesta kuin on suunnitellut Minnesotan yliopiston kanssa.

Yhteistyö tutkijain vaihdon osalta näyttää alkavan hyvin. Ensi kesäkuussa

järjestettäneen Thunder Bayssa kanadansuomalaisten kesäjuhlien yhteydessä konferenssi, "The Finnish Experience in Canada", johon osallistuisi myös suomalaisia tutkijoita. Suunnitelmien mukaan yksi Turun yliopiston siirtolaisutkijoista jäisi vuodeksi kehittämään Finnish Studies Centreä. Vastaavasti toisen polven kanadansuomalainen tutkija Lakeheadin yliopistosta saapuisi Turun yliopistoon ensi syksyksi. Lisäksi prof. Donald Wilson, suomalaisista siirtolaisista kiinnostunut kanadalainen, suunnittelee saapumista Suomeen "sapattivuotenaan" 1976.

Alustavasti keskusteltiin myös yhteisestä, esim. kolmen vuoden poikkitieteellisestä tutkimusprojektista, johon rahoitusta voitaisiin hankkia Kanadasta ja Suomesta sekä erilaisista rahastoista.

Toinen siirtolaisuustutkimuksesta kiinnostunut yliopisto on Laurentian University Sudburyssa. Siellä kerätään myös aineistoa kanadansuomalaisista ja suunnitellaan parhaillaan suomenkielen opetuksen aloittamista.

Copper Cliffissä asuva rovasti Yrjö Raivion kirja kanadansuomalaisista ilmestyy myöhemmin tänä vuonna.

Sudburyssa on myös Vapaus- ja Liekkilehtien arvokas arkisto, jota on jo mikrofilmattu Turun yliopiston yleisen historian laitoksen toimesta.

Suomalaisten pääkeskus Kanadassa on Toronto, jossa useassa yliopistossa tutkitaan siirtolaisuutta. York Universityssä tapasin prof. Anthony Richmondin, sosiologin, johon olin tutustunut jo Australiassa. Hän toimii Institute for Behavioural Research 'n Ethnic Research Programmessa tutkien erityisesti Toronton alueen vähemmistökansallisuuksia.

Sain mukaani erään suomalaisen Toronton yliopistossa v. 1972 tekemän tutkimuksen suomalaisten siirtolaisten taloudellisesta ja sosio-kulttuurillisesta sopeutumisesta Torontossa. Tämän tutkimuksen mukaan suomalaiset ovat menestyneet erinomaisesti - taloudellisesti jopa paremmin kuin keskimäärin koko väestö. Tarkoitus olisi saada tästä artikkeli mahdollisesti seuraavaan numeroon.

Bostonin Finlandia Foundationissa pidetyn esitelmän jälkeen matka jatkui Fitchburgiin, tunnettuun suomalaiskeskukseen. Täällä tutustuin parhaillaan Fitchburgin State Collegen yhteyteen perusteilla olevaan Finnish Cultural Centeriin.

Massachusettsin yliopisto Amherstissa ja erityisesti sen Skandinaviaan erikois-

tuneet tutkijat tunsivat suurta mielenkiintoa yhteistyötä ja suomenkielen opetuksen aloittamista kohtaan. Suomenkielen opetus ja siirtolaistutkimus näyttävät kulkevan käsi kädessä.

Westminsterissä, Mass., muuan siirtolainen lahjoitti instituutille 61 Amerikas-
sa painettua suomenkielistä kirjaa.

Yleisenä havaintona totesin, että Pohjois- Amerikassa tunnetaan suurta mielenkiintoa kansallisia vähemmistöjä kohtaan. Vanha sulatusuuteoria on hylätty ja sen sijalle ovat tulleet käsitteet "cultural pluralism" ja "coloured mosaic". Tutkimukset ovat osoittaneet, että ethnistä alkuperää osoittavia piirteitä on säilynyt viidenteen, jopa seitsemänteen sukupolveen. Tämän kulttuurin säilymisen koin henkilökohtaisesti autoajelulla Brooklynissä, New Yorkissa, jossa eri kansallisuudet asuvat omilla alueillaan. Finntownissa kävimme mm. v. 1893 rakennetussa Imatra-haalissa ja New Yorkin Uutisissa. Oppaanani oli Brooklynissä syntynyt, sisilialaista alkuperää oleva professori, jolla oli omakohtaisia muistoja suomalaisista, mm. tappe-
luista lauantai-iltaisina.

Vierailtuani noin kymmenessä yliopistossa tai tutkimuskeskuksessa sekä useissa yhdistyksissä, totesin näiden johtamiesten olevan erittäin kansainvälisesti orientoituneita. Paljon esillä ollut käsite oli myös "community involvement" eli suuntautuminen ympäröivään yhteiskuntaan - varsinkin kun monet vierailuni kohteena olleista yliopistoista sijaitsivat suomalaisten siirtolaisten asuttamilla alueilla.

Pohjois-Amerikassa - samoin kuin Suomessa ja muuallakin - siirtolaistutkimus näyttää olevan voimakkaassa nousussa. Yhdysvalloissa tälle toiminnalle antaa erityisen kimmokkeen v. 1976 pidettävät maan 200-vuotisjuhlit. Uskon, että matkani edistää yhteistyötä yli Atlantin, vaikka osa tuloksista saattaa ilmetä vasta vuosien kuluttua.

UNIVERSITY OF MINNESOTA
TWIN CITIES

Immigration History Research Center
826 Berry Street
St. Paul, Minnesota 55114

MEMORANDUM OF AGREEMENT

The Institute for Migration, University of Turku, Turku, Finland, and the Immigration History Research Center, University of Minnesota, do hereby enter into the following agreement regarding the distribution of the book "The Finnish Experience in the Western Great Lakes: New Perspectives." The Immigration History Research Center agrees to act as the distributing agent in North America, and will actively promote the sale of the book in return for 50% of the proceeds of the sale of the volumes. The other 50% of the proceeds will be sent to the Institute for Migration. Deducted from the proceeds will be the cost of 25 volumes which the Immigration History Research Center will distribute gratis to contributors and for advertising purposes. The Immigration History Research Center agrees to give the Institute for Migration \$1,500. to be used to partially defray printing costs.

Both parties agree that all proceeds will be used to further cooperation and to promote the scholarly study of Finnish emigration and immigration.

Professor Rudolph J. Vecoli
Director, Immigration History
Research Center

Dr. Olavi Koivukangas
Director, Institute for
Migration

January 17 1975

Olavi Koivukangas - Leo Laakso^{x)}

SUOMALAISTEN SIIRTOLAISTEN SOSIAALI-LÄÄKETIETEELLISISTÄ ONGELMISTA AUSTRALIASSA

Vaikeudet sopeutumisessa uusiin ja vieraisiin olosuhteisiin lisäävät siirtolaisten fyysistä ja psyykkistä sairastavuutta verrattuna vastaavissa asemissa oleviin kantaväestöön kuuluviin henkilöihin. Siirtolaisten terveydellisiä oloja on toistaiseksi kuitenkin tutkittu hyvin vähän (Migration News 3/1974). Erityisesti ns. sopeutumissairaudet (migrant stress) ilmenevät mielenterveydellisinä häiriöinä (neurotic/psychotic disorders). Vaikeuksia ilmenee myös terveydenhoitopalvelusten hyväksikäytön vähyydessä sekä lääkäri- ja sairaalapalveluksia kohtaan tunnettuina epäluuloina. Sopeutumattomuus saattaa ilmetä lisäksi päihteiden väärinkäyttönä tai muina laaja-alaisina sosiaalisina ongelmina. Tämä artikkeli pyrkii valaisemaan muutamia näkökohtia australiansuomalaisten yhteydessä sekä osoittamaan tarvittavan tutkimuksen suunnan. Kirjoituksessa on verrattu eräitä sosiaalis-mediisiinisiä tekijöitä sekä Suomessa että Australiassa ja samalla referoitu kirjoituksia, jotka käsittelevät siirtolaisten mielenterveydellisiä-sosiaalisia ongelmia. Artikkelin liittyy Koivukankaan tutkimuksiin suomalaisesta siirtolaisuudesta Australiaan.

Tutkimusaineistona on australiansuomalaisille Suomi-lehden välityksellä levitetty kyselylomake. Haastatteluun vastasi noin 15 % lehden tilaajista eli 138 miestä ja 131 naista; näistä 119 oli aviopareja. Vastaajat olivat menneet Australiaan v. 1924 - 1972. Aineisto edustaa lähinnä vakiintunutta ja naimisissa olevaa siirtolaisväestöä. Vastaajat olivat yleensä ammattitaitoista työväkeä. Miehillä yleisin ammatti Australiassa oli rakennustyö (kirvesmiehiä 20 %), ja naisista 52 % oli kotirouvina, mutta Suomessa ollessaan vain 24 %. Kirjoittajien Australiassa tekemien havaintojen perusteella näyttää siltä, että äskettäin maahan saapuneilla nuorilla ja usein yksinäisillä ihmisillä sosiaalis-mediisiiniset ongelmat ovat korostetumpia kuin naimisissa olevalla vakiintuneemmalla siirtolaisväestöllä. Valitettavasti tällaista nuorta ja liikkuvaa

x) Olavi Koivukangas, Ph.D. Australian National University'stä v. 1972 kolmen vuoden opiskelun jälkeen.

Leo Laakso, dosentti, LKT, työskenteli vuoden 1972-1973 Royal Brisbane Hospitalissa Australiassa.

siirtolaisjoukkoa on vaikea saada suhdelukuaan vastaavasti minkä tahansa tutkimuksen piiriin.

Suomesta on toisen maailmansodan jälkeen mennyt Australiaan 15 000 siirtolaista, näistä runsas kolmannes on palannut takaisin. Australiassa v. 1971 suoritetun väestölaskennan mukaan maassa oli 10 359 Suomessa syntynyttä henkilöä edustaen Australiassa syntyneine lapsineen 0.1 % koko Australian väestöstä (13 milj.) ja vajaata puolta prosenttia maan siirtolaisväestöstä.

Informaatio Australiasta ja lähtöön vaikuttaneet tekijät

Siirtolaisen sopeutumiselle ja viihtyvyydelle merkitsee paljon se, millä tavoin hän on varautunut olosuhteiden muutokseen. Ennen siirtolaiseksi lähtöä luotettavin informaatio oli saatu Suomessa toimivalta Australian Tiedotustoimistolta; 79 % vastanneista piti Tiedotustoimistolta saamia tietoja oikeina, 13 % väärinä, 8 % ilmoitti saaneensa sekä oikeita että väriä tietoja. Suomen Australiassa toimivalta suurlähetystöltä saadut tiedot olivat vastaavasti 70 % oikeita, väriä 15 % ja sekä-että tietoja ilmoitti saaneensa 15 %. Kirjallisuuden ja lehdistön välityksellä saatu tieto oli vähäistä. Australiaa käsittelevää kirjallisuutta ei ole paljoakaan suomenkielellä, lukuunottamatta Australian Tiedotustoimiston julkaisuja ja eräitä matkakuvauksia. Puolet vastaajista piti suomalaisen lehdistön Australiasta antamia tietoja väärinä. Sukulaisten ja tuttavien antama tieto sen sijaan oli vaihtelevaa. Australiasta käsin saatu tieto oli oikeaa 86 %, mutta Suomessa olevilta saatu tieto sen sijaan oikeata vain 35 %. Suomalaisten ennen lähtöä saamaa informaatiota voidaan kvalitatiivisesti pitää melko luotettavana, erityisesti Australian Tiedotuskeskuksen ja Suomen Suurlähetystön antamaa. Positiivisena on myös pidettävä sitä, että tietoja on saatu useista eri lähteistä. Sen sijaan ei ole tietoa siitä, onko informaatio ollut kvantitatiivisesti riittävä. Kovin suuria puutteita tässä suhteessa ei liene esiintynyt; muuten ne olisivat ilmenneet vastausten yhteyteen kirjoitetuissa vapaamuotoisissa kommentteissa.

Australiaan menneitä suomalaisia voidaan pitää enemmän ns. tavoitemuuttajina kuin pakkomuuttajina. Tärkeimmät lähdön syyt ovat olleet taloudellisen aseman parantaminen, seikkailunhalu ja työttömyys. Suomessa olivat olleet v. 1966 jälkeen saapuneet miehet enemmän työttöminä (24 %) kuin aikaisemmin saapuneet (17 %).

Australiassa oloaikanaan 36 % miehistä oli ollut työttöminä vähintään viikon, ennen v. 1966 saapuvista 43 % ja v. 1966 jälkeen tulleista 32 %. Useimmat olivat olleet työttöminä vain 1 - 4 viikkoa, mutta muutama jopa yli vuoden. Naisten kohdalla luvut olivat liian pieniä johtopäätösten tekemiseksi.

Terveystenhoito sekä lääkäri- ja sairaalapaalvelukset

Kun työpaikkojen sosiaaliset tilat ja terveydenhuolto ovat Pohjoismaissa lakisääteiset jaoteltuina työntekijöiden määrän mukaan, Australiassa nämä ovat työnantajan määrättävissä. Sosiaaliset tilat, pukeutumishuoneet ja ruokailutilat olivat suurissa ja pysyvissä laitoksissa. Sen sijaan vastausten mukaan ensiaputilat olivat 50 %:ssa, terveydenhoitaja 30 %:ssa ja työhöntuloon liittyvä lääkärintarkastus vain 20 %:ssa.

Sosiaaliturva on Suomessa pakollinen, Australiassa vapaaehtoinen vakuutus, ns. medical benefit, joka oli 75 %:lla vastaajista ja 79 %:lla koko Australian väestöstä. Naisista 36 % oli sairastanut harvemmin kuin Suomessa ja 14 % useammin. Miehillä vastaavat luvut olivat 35 % ja 10 %. Sairastuessaan turvoutuivat aiemmin saapuneista perhelääkäriin 60 %, v. 1966 jälkeen saapuneista vain 38 %. Suoraan sairaalan poliklinikalle menivät sairastuneet molemmissa ryhmissä noin 18 %. Lääkärissä käyntiä tapahtuu 30 % harvemmin kuin Suomessa. Ennen v. 1966 tulleet siirtolaiset kävivät 23 % useammin ja 31 % harvemmin kuin Suomessa lääkärissä, uudet siirtolaiset 13.5 % useammin ja 29 % harvemmin. Erät johtuvat osaksi siirtolaisten erilaisesta iäkrakenteesta.

Taulukko 1. Lääkärin antama hoito

	SUOMESSA						AUSTRALIASSA					
	miehet		naiset		yhteensä		miehet		naiset		yhteensä	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
huono	2	2	3	3	5	2	12	11	8	8	20	9
kohtalainen	38	34	39	34	77	34	59	54	60	56	119	55
hyvä	73	64	73	63	146	64	39	35	39	36	78	36
yhteensä	113	100	115	100	228	100	110	100	107	100	217	100

Kuten taulukosta 1 ilmenee siirtolaiset pitävät lääkärin antamaa hoitoa selvästi huonompana Australiassa kuin Suomessa. Sairaalahoidon kohdalla erot olivat vielä suuremmat; Suomessa huono 2 %, Australiassa 12 % ja hyvä Suomessa 69 %, Australiassa vain 36.5 % (taulukko 2)

Taulukko 2. Sairaalahoito

	SUOMESSA						AUSTRALIASSA					
	miehet		naiset		yhteensä		miehet		naiset		yhteensä	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
huono	3	4	1	1	4	2	12	14	10	10	22	12
kohtalainen	23	28	31	29	54	29	42	49	51	54	93	51
hyvä	57	68	73	70	130	69	32	37	34	36	66	37
yhteensä	83	100	105	100	188	100	86	100	95	100	181	100

Vaikka lääkärin vastaanotoilla antama hoito vaihtelee huomattavasti verrattuna laitoksissa saatuun "normitettuun" hoitoon, niin kuitenkin kielivaikeuksista huolimatta siirtolaiset pitävät perhelääkärin antamaa yksilöllistä hoitoa parempana kuin sairaalassa saatua.

Tupakointi, alkoholin käyttö ja vapaa-aika

Haastatelluista miehistä 49 % ei ollut tupakoinut Suomessa eikä 47 % Australiassa; lisäksi tupakkalakon oli tehnyt 4 % Suomessa ja 15 % Australiassa. Naisista Suomessa ei ollut polttanut 85 % ja Australiassa 81 %. Savukemäärä päivän kohden oli vähentynyt miehillä, mutta lisääntynyt naisilla jonkin verran; yli 30 savuketta päivässä poltti naisista 1.5 %, Lakon oli tehnyt naisista vain 3 %. Molemmilla sukupuolilla tupakointi oli jonkin verran vähentynyt Suomeen verrattuna. Useat vähän polttaneet miehet olivat tehneet lakon. Mielenkiintoista on, että jotkut naiset polttivat useampia savukkeita päivässä (yli 30 savuketta) kuin Suomessa - mikä johtunee tulotason ja kulutuskyvyn noususta, mutta saattaa heijastaa myös mahdollisia sopeutumisvaikeuksia.

Taulukko 3. Alkoholin käyttö Suomessa ja Australiassa

	MIEHET						NAISET					
	Suomessa		saapuessa		nyt		Suomessa		saapuessa		nyt	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ei ollenkaan	33	25	36	27	39	29	79	61	81	63	74	57
vähän	68	51	60	45	57	42	47	36	43	34	47	36
kohtalaisesti	27	20	33	25	36	27	3	2	4	3	8	6
paljon	6	4	4	3	2	2						
yhteensä	134	100	133	100	134	100	129	99	128	100	129	99

Taulukkoa 3 tarkasteltaessa on muistettava, että haastatellut edustavat pääasiassa perheellisiä ja vakiintuneita siirtolaisia ja vähemmän naimattomia ja nuoria siirtolaisia, joiden alkoholin käyttö, varsinkin alkuaikoina on huomattavan runsasta. Lisäksi käsitteet: vähän, kohtalaisesti ja paljon, ovat hyvin suhteellisia. Mielenkiintoinen piirre on alkoholin - samoin kuin aikaisemmin todetun savukkeiden - määrän lisääntyminen naisilla Suomeen verrattuna. Huomattavin lisäys molemmille sukupuolille on alkoholia kohtalaisesti käyttävien ryhmässä. Samalla kun miehillä absoluuttien määrä on jonkin verran pienentynyt, on myös paljon käyttäneiden osuus vähentynyt. Vaikka luvut ovat pieniä, tämä viittaisi siihen, että joillakin suomalaisilla alkoholinkäyttö on ollut ongelmana Suomessa ja tällaiset henkilöt ovat lähteneet Australiaan aloittaakseen "uuden elämän" (Koivukangas, 1975).

Vapaa-ajanviettotavoista voidaan myös jonkin verran päätellä siirtolaisen sopeutumisen astetta. Australiansuomalaisten vapaa-ajan harrastuksissa kotikeskeisyys on silmiinpistävä piirre, lukemisen, käsitöiden ja kodin- tai taloudenhoidon ollessa yleisimmät vapaa-ajanviettotavat. Samantapainen kotikeskeisyys on havaittu myös Ruotsissa olevilla suomalaisilla (Toukoma, 1973). Kauemmin maassa olleet siirtolaiset olivat suuntautuneet enemmän kodin ulkopuoliseen toimintaan kuin äskettäin tulleet. Ilmeisesti juuri hyvän kielitaitonsa ja vakiintuneen taloudellisen asemansa ansiosta he olivat omaksuneet tyypillisiä australialaisia vapaa-ajan harrastuksia, esim. ulkoilu, kalastus ja erilaiset pelit.

Suomalaiset - muut siirtolaiset

Yleisesti ottaen siirtolaisten psyykkisen sairastavuuden on todettu olevan sitä suurempaa mitä kauempana kotimaa sijaitsee (Haavio-Mannila & Stenius, 1973). Toinen tärkeä seikka on siirtolaisryhmän suuruus. On todettu, että mitä suuremman osan koko väestöstä siirtolaisryhmä muodostaa sitä alhaisempi on sen mielenterveydellinen sairastuvuus (Murphy, 1965). Australiassa olevien suomalaisten vähäisestä lukumäärästä osittain johtunee, että australialaisten ja suomalaisten välillä ei ole sellaisia ennakkoluuloja kuin esim. ruotsalaisilla suomalaisia siirtolaisia kohtaan (Trankell, 1974). Toinen syy tähän lienee se, että Australia on perinteellisesti siirtolaisten maa ja uusien tulokkaiden merkitys maan kehitykselle tunnustetaan yleisesti. Vastaanottavan maan kulttuurin eroavaisuus lähtömaan vastaavasta on keskeinen tekijä sopeutumisen säätelijänä. Myös siirtolaisyhteisön sisäinen rakenne, esim. ikärakenne ja avioitumisen aste voivat suuresti joko hidastaa tai kiihdyttää sopeutumista.

Siirtolaisten moninaiset ongelmat liittyvät lähes aina joko suorasti tai epäsuorasti kielivaikeuksiin. Useinkaan siirtolainen ei ole joutunut opiskelemaan aiemmin vierasta kieltä, jonka opiskelu nyt muitten rasitteiden lisäksi on välttämätöntä. Kielitaidottomuus aiheuttaa myös sen, ettei siirtolainen ehkä saa koulutustaan vastaavaa työtä. Katkeruutta synnyttävä toteamus, ettei omaa ammattia pysty jatkamaan siitä, mihin se on Suomessa jo kehittynyt, vaan kaikki on ikäänkuin aloitettava alusta. Yleensä kuitenkin pitkäjännitteinen henkilö kestää uuden elämän alkuhankaludet päästen muutaman vuoden aikana taloudellisesti vakaaseen asemaan. Kielitaidon parantuessa tapahtuu myös nopea edistys omassa ammatissa. Kuitenkin kielivaikeudet seuraavat lähes koko elämän ajan; ajatusten ilmaisukyky kärsii. Pasquarellin (1966) mukaan yli 35-vuotias oppii kielen vain tyydyttävästi. Tämä johtaa siirtolaisuusryhmittymiin, on erityisiä kreikkalais- ja italialaiskaupunginomia, joissa perinteet ja kieli säilyvät sukupolvesta toiseen (Leading article, 1972).

Vaikka siirtolaiset jokapäiväisen englannin osaavatkin, syntyy erikoistilanteita toimistoissa ja sairaaloissa, joissa tulee kielivaikeuksia. Suuria siirtolaisryhmiä varten on virallisia tulkkereja, mutta yleensä ovat suomalaiset joutuneet käyttämään apuna joko suomalais-naapurina tai pappia. Pasquarellin (1966) mukaan paras tulkki on

nuori koululainen, joka ei niinkään ole kiinnostunut itse asiasta, vaan pelkästään sen kääntämisestä.

Sairaalassa kokee somaattisestikin sairas vielä tämän eristävän tekijän lisärasitteena. Syntyy informaatio-katkos, jonka potilas kokee hoidon huonoutena. Tätä se ei kuitenkaan ole (Laakso, 1973). Valitettavasti on todettava, ettei suurin osa lääkäreistä näytä tätä tajuavan tai ota huomioon. Tällöin ei synny hoidon menestymiselle niin välttämätöntä potilas-lääkäri suhdetta (Laakso, 1973 b). Huonosti vierasta kieltä hallitsevaa potilasta voidaan verrata mykkään, joka ymmärtää kirjoitetun tekstin. Australian isoissa sairaaloissa onkin eri kielille käännettyinä ns. rutiinikysymyslistia, johon siirtolaisen annetaan vastata. Vaikka tämä edesauttaa tietojen vaihtoa, niin varsinkin englanninkielessä asettaa kirjoitus omat vaikeutensa. Mikäli hoitohenkilökunnalla olisi aikaa kuunnella suullisesti vastaukset, hoito johtaisi entistä nopeammin positiiviseen tulokseen.

Vaikka tulokset osoittavat, että siirtolaiset kokevat sekä lääkäreiden että sairaalan antaman hoidon Australiassa Suomea huonommaksi, niin dosentti Laakson oma-kohtainen työskentely australialaisessa sairaalassa ei anna siihen tulokseen tukea. Syy on lähinnä molemminpuolisessa kielitaidottomuudessa. Samalla tulokset kuitenkin osoittavat, että sairastavuus on yhdessä lääkärissäkäyntien kanssa vähentynyt Australiassa. Kielivaikeuksien takia lähtö lääkäriin tai sairaalaan on hitaampaa Australiassa kuin Suomessa. Erdissä tapauksissa medical benefitin puuttuminen lieinee myös taloudellisena jarruna. Vaikka iän mukana olettaisi sairauksien lisääntyvän, niin näin ei osoita kysely. Kylmän ilmaston ja työhön liittyvät rasitteet ovat vähentyneet. Ilmastovaihdos ei ole lisännyt iho- tai hengityssairauksia, sen sijaan työtapaturmat ovat vastatulleilla hyvin yleisiä. Tämä liittyy kielivaikeuksiin, ei osata lukea ohjeita (Last, 1961).

Myös jonkinlaista yksinäisen siirtolaisen elämän epävakaisuutta kuvastaa Adamsin (1967) tutkimustulokset, jotka osoittavat näissä siirtolaisissa todetun enemmän sukupuolitauteja kuin yksinäisissä australialaisissa.

Jokapäiväisen alkoholin käyttö Australiassa on yleisempää kuin Suomessa, jossa juopottelu keskittyy viikonvaihteisiin. Siirtolaisten kohdalla tapahtuu alkoholin käytön lisäystä heti saapumisen jälkeen väheten sitten saavuttaen ehkä kronisoitumisen vuoksi uuden huipun noin 10 vuoden kuluttua saapumisesta (Kraus, 1969a).

Tällaista ei ole todettavissa suomalaisten keskuudessa. George (1972) on todennut Sydneyn esikaupunkiväestön käyttävän 80 %:ssa viikottain alkoholia, liiallisesti kuitenkin 10 %:ssa väestöstä. Tupakkaa polttivat naiset 44 %:ssa ja miehet 51 %:ssa, vastaavat suomalaisluvut olivat 19 ja 47 %. Erityisen mielenkiintoinen piirre onkin suomalaisten naisten tupakoinnin ja alkoholin käytön lisääntyminen Suomessa vietettyyn aikaan verrattuna.

Suomalaisten siirtolaisten sairauksia ei ole virallisissa tilastoissa eritelty. Siirtolaisten keskuudessa esiintyy lähes kolme kertaa niin paljon psyykkisiä häiriöitä kuin Australiassa syntyneiden keskuudessa (Krupinski & Stoller, 1962). Eräitten psykiatristen sairauksien kohdalla on korrelaatio määrittäytyn kansallisuuteen, skitsofrenia on slaavilaisten ja alkoholismi brittiläisten ongelmana (Krupinski & Stoller, 1965). Miehet kärsivät näistä vaivoista enemmän kuin naiset (Krupinski et al., 1965). Avioliitossa olevat naiset kärsivät psyykkisistä vaivoista enemmän kuin itseksensä eläjät. Taudin puhkeaminen tapahtuu n. 3 - 4 vuotta maahantulon jälkeen (Kraus, 1969 b).

Mikä on psyykkisten häiriöiden kehittymisen syyntä, ei selviä julkaisuista. Sukulaisten puuttuminen ja työvaikeudet eivät näytä olevan syyntä mielisairaalaan joutumiseen (Kraus, 1969 b). Vastatullut siirtolainen on melko juureton. Siirtolainen joutuu jatkuvasti muuttamaan käsityksiä uudesta maasta. Elämänolojen vakiintuessa myös ympäristötekijöiden vaikutus tulee positiiviseksi. Tämä vuosia kestävä prosessi asettaa pysyvän rasitteen jokapäiväiselle elämälle, sitä kutsutaan "migrant stressiksi" (Last, 1961). Mielenkiintoista on todeta, että eräät kirjoittajat referoivat näissä yhteyksissä satavankien psyykkisistä häiriöistä tehtyjä julkaisuja. Eri ihmisroduilla on myös erilaiset psyykkiset ärsykkeet, mutta alueilla, joissa siirtolaisväestö on enemmistönä (esim. Singapore, Hongkong ja Israel) ei mielenterveyshäiriöitä esiinny poikkeavasti (Murphy, 1965).

Suomen Suurlähetystä Canberrassa on useissa yhteyksissä kiinnittänyt huomiota siihen, että suomenkielisten tulkkien vähäisyyden ja psykiatrisen hoidon puutteellisuuden vuoksi huomattavan suuri osa suomalaisista on jatkuvasti joutunut suuriin vaikeuksiin (kirje UM:lle 8.11.1973). Kirjeessään 29.10.1973 Suomen Suurlähetystölle Australian Ulkoministeriö toteaa, että suomalaiset kääntyvät erilaisissa sopeutumisprobleemoissa viranomaisten puoleen useammin kuin muut siirtolaisryhmät. Samoin suomalaisia joudutaan toimittamaan takaisin entiseen kotimaahan enemmän kuin muita vastaavia ryhmiä. Yksi kolmasosa suomalaisten ongelmista liittyi työhön,

asumiseen ja rahoitustarpeeseen. Näissä asioissa, samoin kuin lääketieteellisissä (medical) ja oikeudenkäyttöä koskevissa, suomalaiset eivät juuri poikenneet muista siirtolaisista. Sen sijaan suomalaisilla oli muita kansallisuuksia enemmän psykiatrisia ja muita sen tapaisia probleemeja kuten alkoholismia ja käyttäyty-mishäiriöitä (1/6 kaikista tapauksista verrattuna yleiseen tasoon 1/10). Samoin kieli- ja kommunikaatiovaikeuksissa suomalaiset olivat keskitasoa enemmän edustettuina. Syytä näihin vaikeuksiin arveltiin olevan erilaisen sosiaalisen ja kult-turellisen taustan Australiassa ja Suomessa sekä suomalaisten hajanaisen asutuksen Australiassa. Suuremmissa kaupungeissa, kuten Sydneyssä ja Melbournessa suoma-laiset voivat turvautua puhelintulkkipalveluun milloin tahansa. Lisäksi on pyrit-ty hankkimaan suomea puhuvia sosiaalityöntekijöitä sekä parantamaan siirtolais-ten asemaa vapaaehtoisten järjestöjen avulla.

Siirtolaisuus on useimmissa ryhmissä vain yhden sukupolven ilmiö, missä tu-lee esille useita eri sopeutumisasikeuksia. Australisoituneet siirtolaislääkärit (mm. Minc, 1963; Pasquarelli, 1966) ovat todenneet useiden probleemojen selviävän alkuperäiskielellä. Kuitenkin näin saatu apu on hetkellinen ja jatkuvuus olisi normaalielämän kannalta välttämätöntä. Tämän on virallinen taho sekä Australiassa että muissa siirtolaisia ottavissa valtioissa viime vuosina lopultakin tiedostanut.

Koska siirtolaisten on todettu sairastavan maan vakinaista väestöä enemmän, asiasta tarvittaisiin tarkempia tilastollisia selvityksiä kuin nykyisin on saatavissa. Tähän liittyen olisi myös tutkittava siirtolaisten terveydenhuoltopalvelusten käyt-tä ja tähän väliintulevia esteitä: tiedon puutetta paikallisista oloista, kielivaike-uksia jne. Erityisesti olisi kiinnitettävä huomiota siirtolaisten mielenterveydellis-ten pulmien selvittämiseen ja pyrittävä terveydenhuollossa ennalta ehkäisevien toimenpiteiden kehittämiseen.

LÄHDELUETTELO

- Adams, A., A venereal disease in an Australian metropolis, *Med. J. Aust.* 1967: 1 : 145.
- George, A., Survey of Drugs Use in a Sydney Suburb, *Med. J. Aust.* 1972: 2 : 233 .
- Haavio-Mannila, Elina & Stenius, Kerstin, Immigration and Mental Health, Paper for meeting of British Medical Sociologists, York, November 2 - 4, 1973.

- Koivukangas, O. Siirtolaisuus Suomesta Australiaan toisen maailmansodan jälkeisenä aikana, 1975 (painossa).
- Kraus, J., Some social factors and the rates of psychiatric hospital admissions of immigrants in N.S. Wales. *Med. J. Aust.* 1969 : 2 : 17 (a).
- Kraus, J., The relationship of psychiatric diagnosis hospital admission rates and size and age structure of immigrant groups. *Med. J. Aust.* 1969 : 2 : 91 (b).
- Krupinski, J., & Stoller, A., Survey of institutionalized mental patients in Victoria, Australia 1882 to 1959. Admission to and residents in mental hospitals. *Med. J. Aust.* 1962 : 2 : 269.
- Krupinski, J., & Stoller, A., Incidence of mental disorders in Victoria, Australia according to country of birth. *Med. J. Aust.* 1965 : 2 : 267.
- Krupinski, J., Schaechert, T., & Cade, J., Factors influencing the incidence of mental disorders among migrants. *Med. J. Aust.* 1965 : 2 : 269.
- Laakso, Leo, Kielivaikkeuden aiheuttamia terveystorjuntariskejä. *Suomen Lääkärilehti* 1973 : 1780.
- Laakso, Leo, Migrants in hospital. *Aust. & N.Z.J. Obstet Gyneac*, 1973:13:231
- Last, J., Culture, society and the migrant. *Med. J. Aust.* 1961 : 1 : 420.
- Leading article: Medico - social problems in the Greek community. *Med. J. Aust.* 1972 : 2 : 855.
- Migration News, no. 3 - 1974: "Health of migrants".
- Minc, S., Of new Australian patients their medical lore and major anxieties, *Med. J. Aust.* 1963 : 1 : 681.
- Murphy, H.B.M., Migration and the Major Mental Disorders: A Reappraisal, Mobility and Mental Health, toim. Midred B. Kanton, Springfield, 1965.
- Pasquarelli, G., General medical and associated problems of the Italian migrant family: *Med. J. Aust.* 1966 : 1 : 65.
- Toukoma, Pertti, Korutonta kertomaa. Suomalaisperheet ruotsalaisessa teollisuusyhteiskunnassa. Tampereen yliopiston sosiologian ja sosiaalipsykologian laitosten tutkimuksia. 1/1973.
- Trankell, Arne, Svenskarnas färdomar mot invandrare. Info-gruppen. Stockholm, 1974.

Olavi Koivukangas, Ph. D. - Leo Laakso, Docent, M.D.

THE SOCIAL - MEDICAL PROBLEMS OF FINNISH IMMIGRANTS IN AUSTRALIA

(A summary of an article in Finnish in the Siirtolaisuus-Migration periodical, 1/1975, published by the Institute for Migration, University of Turku, Finland.)

The health problems of migrants have not been explored widely and there is an obvious scarcity of studies on the subject (Migration News 3/1974). In addition to special migrant stress, in particular neurotic and psychiatric disorders, migrant workers in new and strange conditions may have great difficulties in availing themselves of social and medical facilities or in communicating with doctors and staff due to the language barrier. This article has aimed to throw some light on the subject in connection with the problems of some ten thousand Finnish-born immigrants in Australia and to indicate a direction for further research.

To obtain information in 1973 a questionnaire was sent with the Finnish-Australian newspaper, the *Suomi*, to the subscribers of the paper. The response was some 15 %, 138 males and 131 females, of these 119 being married couples. These people had emigrated to Australia in 1924-1972 and they represented more settled and married people than mobile and young persons. The interviewed were generally skilled workers, carpentering being the most common trade among the men. More than half of the women were housewives. The most common reasons for their emigration were economic opportunities, desire for adventure and unemployment in Finland.

Concerning working conditions it appeared that most employers had dressing-rooms, dining-rooms and other social facilities, but only 50 % had first aid equipment and only 20 % gave a occupational health examination to new workers. In Australia there is a voluntary medical benefit insurance, which 75 % of the interviewed Finns had joined compared with the general Australian standard of some 80 %. The interviewed Finns appeared to fall ill less often in Australia than in Finland - 35 % less often and 14 % more often. When falling ill the older migrants generally called the family doctor (according to the British tradition) while the more recently arrived mostly attended a general practitioner. Only 18 % went straight to the out-patient clinics.

Concerning and hospital treatment and treatment by physicians the most interesting feature was that the interviewed Finns considered the quality of medical care to be worse in Australia than in Finland. Consequently 64 % considered medical care good and only 2 % poor in Finland while the corresponding numbers for Australia were 36 % good and 9 % poor. In regard to opinions about hospitals the differences were even more in favour of Finland. However, according to Dr. Laakso's experience, there was no real difference between Finland and Australia.

Smoking diminished among the males - in Finland roughly half of the men had smoked and in Australia at the time of the interview only 38 % smoked. This fall was mainly due to deliberately stopping smoking by some 15 % (in Finland only 4 % had given up smoking). Of women 85 % had not smoked in Finland, 81 % did not smoke in Australia, 3 % had given up in Australia but none in Finland. Thus both the sexes had diminished amount of smoking. An interesting feature was that some women had a greater number of cigarettes per day (30 and over), which may indicate some difficulties in adaptation.

An exactly similar tendency can be found in the alcohol consumption of the Finns interviewed. Among the males the number of teetotallers and "heavy drinkers" had diminished, the latter probably partly confirming the findings of Koivukangas (1975), that some of the emigrants were people with alcohol difficulties in the homeland and had left for Australia to start "a new life" there. On the other hand the number of women who used alcohol "to some extent" had increased - similarly with the men. While in Finland drinking mainly took place at the weekend, in Australia a daily intake became more common - due to the Australian way of beer drinking.

In the leisure time activities of the interviewed Finns reading, needlework and home duties were the most common features. A very similar homecentred type of living was found also among the Finns in Sweden (Toukoma, 1973).

Generally the problems of migrant health are found to be greater the farther away the country of origin is situated (for psychic disturbances, Haavio-Mannila & Stenius, 1973). Secondly, the greater the migrant population the fewer the mental disorders appear to be. Age structure, marital status and other demographic characteristics are also of great importance in the process of adaptation (Krupinski & al., 1965).

According to the Australian Ministry of Foreign Affairs the Finns in Australia have more than other nationalities problems in adjustment, especially psychiatric problems, alcoholism and behavioural disorders (1/6 of all the cases compared with the general foreign-born standard of 1/10). Similarly Finns had to be repatriated more often to their homeland than other nationalities. In language and communication problems the Finns were as well overrepresented. Most of the problems of the Finns in Australia are - directly or indirectly - connected with the lack of the command of the English language. Even if the migrant may have an elementary knowledge of the language to manage at work there are severe problems in offices, hospitals etc. This may cause maladjustment and negative feelings towards the new home country, an outlet to alcohol, narcotics, mental disorders, and in most cases a phenomenon called migrant stress.

In future there is an obvious need for comparative medical studies of migrant health, including the question of how much the migrant is availing himself of health and social facilities and the nature of the intervening obstacles. Even if the public health service becomes general in Australia, and in other countries receiving large numbers of immigrants, there is reason - on grounds of language and other difficulties to seek to remove as much as possible these medico-social and linguistic problems. Only then will the medical care of the country concerned fully attain a respected and reasonable position among the immigrants.

Projektinjohtaja Altti Majava, Työvoimaministeriö
 POHJOISMAIDEN VÄLINEN MUUTTOLIIKE 1951 - 1973

Ennen yhteispohjoismaisen muuttokirjan käyttöönottoa lokakuussa 1969 maastaja- ja maahanmuuttajien tilastointi oli eri pohjoismaissa sangen epäyhtenäistä. Suomessa ei pohjoismaisesta muuttoliikkeestä ollut lainkaan tietoja käytettävänä vuosilta 1954-1969 ja Norjassakin vasta vuodesta 1958 lähtien. Tanskan ja Ruotsin, samoin kuin Tanskan ja Norjankin välistä muuttoliikettä koskevat luvut poikkesivat näiden maiden tilastoissa huomattavasti toisistaan; Tanskassa nähtävästi rekisteröitiin myös lyhytaikaiset työssäolot ulkomailla (tähän viittaa myös se, että nettosiirtolaisuus oli suurin piirtein yhtä suuri Tanskan ja Ruotsin/Norjan tilastojen mukaan).

- Pohjoismaiden välistä muuttoliikettä koskevat tilastot vuosilta 1951-1973 on esitetty oheisessa taulukossa pääasiassa Ruotsin ja Tanskan väestötilastojen perusteella. Muuttovirrat on siinä esitetty nettotuloksen mukaan alenevassa järjestyksessä.

Taulukon mukaan lähes 750 000 henkilöä muutti vuosina 1951-1970 pohjoismaista toiseen. Vilkkainta muuttoliike oli Suomen ja Ruotsin välillä: 294 000 suomalaista muutti Ruotsiin vuosina 1951-1970, mikä oli miltei 40 % kaikesta pohjoismaiden välisestä muuttoliikkeestä (vuosina 1966-70 vastaava osuus oli peräti 52 %). Toinen muuttoliikkeen valtavirta kulki päinvastaiseen suuntaan: Ruotsista Suomeen muutti 86 000 henkilöä eli 12 % koko muuttoliikkeestä. Muuttovirrat Tanskasta Ruotsiin sekä kumpaankin suuntaan Norjan ja Tanskan välillä olivat lähes yhtä suuret: 66 000 - 68 000 henkilöä (9%) kussakin tapauksessa. Muuttajia Ruotsista Tanskaan samoin kuin Norjasta Ruotsiin oli kaikkiaan noin 50 000 sekä Ruotsista Norjaan 34 000 henkilöä. Vähäisintä muuttoliike oli Suomen ja Tanskan sekä Suomen ja Norjan välillä.

Taulukosta ilmenee, että muuttoliikkeessä ei tapahtunut mainittavia muutoksia 1950-luvun alku- ja jälkipuoliskon välillä. Näin ollen yhteispohjoismaisen työmarkkinasopimuksen solmiminen ei välittömästi vaikuttanut työvoiman liikkuvuuteen pohjoismaiden kesken. Myöhemminkään ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia muissa muuttovirroissa kuin Suomen ja Ruotsin välisessä liikkuvuudessa. Tanskan ja Ruotsin välinen muuttoliike jopa hieman supistui 1960-luvulla, kun taas Norjan ja Ruot-

sin väliset muuttovirrat lisääntyivät tuskin mainittavasti. Sitä vastoin muuttovirta Suomesta Ruotsiin paisui voimakkaasti ja jyrkkiä heilahteluita osoittaen 1960-luvulla, jonka aikana lähes 200 000 suomalaista muutti Ruotsiin. Myös paluumuutto vilkastui mutta heikommin. Vuodesta 1971 lähtien muuttovirran pääsuunta kuitenkin kääntyi, niin että 1970-luvulla Suomi - samoin kuin Tanska ja Norja - ovat saaneet Ruotsilta jonkin verran muuttovoittoa.

Nettosiirtolaisuus Suomesta muihin pohjoismaihin oli vuosina 1951-1970 kaikkiaan noin 213 000 henkilöä, kun se Tanskan osalta oli noin 17 000 ja Norjan osalta noin 14 000 henkilöä. Ruotsin sama muuttovoitto puolestaan kohosi lähes 240 000 henkilöön. Tanskan ja Norjan välinen muuttoliike oli lähes tasapainossa: Norjan saatua 1950-luvulla muuttovoittoa Tanskalta muuttovirta kääntyi 1960-luvulla Tanskan eduksi. Vuosina 1971-1973 Suomi sai puolestaan Ruotsilta muuttovoittoa noin 16 000 henkilöä sekä Tanska ja Norja noin 3 000 henkilöä kumpikin. Syksystä 1973 lähtien Suomen muuttovoitto kuitenkin selvästi supistui - ja syksyllä 1974 muuttoliikkeen pääsuunta kääntyi jälleen Ruotsin eduksi.

+ + +

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa Ruotsin ja muiden pohjoismaiden välisiä muuttovirtoja koskevat tiedot perustuvat Ruotsin väestötilastoon, Tanskan ja Suomen ynnä Tanskan ja Norjan välisiä muuttoliikkeitä koskevat tiedot Tanskan väestötilastoon sekä Suomen ja Norjan (ynnä vuosilta 1971-73 Norjan ja Tanskan) Norjan väestötilastoon. Suomen ja Norjan välinen muuttoliike vuosina 1956-60 on arvioitu vuosia 1960 koskevien tietojen nojalla. Tanskan ja Norjan välistä muuttoliikettä vuosina 1966-70 koskevat luvut ovat sulkeissa Tanskan tilastointiperusteissa v. 1969 tapahtuneen huomattavan muutoksen takia.

POHJOISMAIDEN VÄLINEN MUUTTOLIIKE viisivuotiskausittain vuosina 1951-1970
sekä kunakin vuotena 1971-1973

MIGRATIONS BETWEEN THE NORDIC COUNTRIES by five-year periods in 1951-1970
and annually in 1971-1973

vuodet years	Suomesta Ruotsiin		Ruotsista Suomeen		netto ¹⁾ net	Tanskasta Ruotsiin		Ruotsista Tanskaan		netto net
	F	S	S	F		D	S	S	D	
1951-55	47 500		15 400		32 100 S	19 700		12 400		7 300 S
1956-60	47 600		14 600		33 000 S	21 000		14 200		6 800 S
1961-65	74 100		20 500		53 600 S	13 700		12 600		1 100 S
1966-70	124 700		36 400		89 300 S	14 000		12 200		1 800 S
1971	16 600		18 700		2 100 F	2 400		3 400		1 000 D
1972	10 300		17 600		7 300 F	2 100		3 100		1 000 D
1973	9 000		15 900		6 900 F	2 400		3 400		1 000 D

vuodet years	Norjasta Ruotsiin		Ruotsista Norjaan		netto net	Suomesta Tanskaan		Tanskasta Suomeen		netto net
	N	S	S	N		F	D	D	F	
1951-55	11 500		8 400		3 100 S	1 300		1 100		200 D
1956-60	10 400		6 800		3 600 S	1 300		1 000		300 D
1961-65	12 800		7 200		5 600 S	2 800		1 100		1 700 D
1966-70	12 900		11 100		1 800 S	2 500		1 400		1 100 D
1971	2 300		3 000		700 N	800		800		0
1972	2 000		3 200		1 200 N	700		500		200 D
1973	2 300		2 700		400 N

vuodet years	Suomesta Norjaan		Norjasta Suomeen		netto net	Norjasta Tanskaan		Tanskasta Norjaan		netto net
	F	N	N	F		N	D	D	N	
1951-55	16 200		19 600		3 400 N
1956-60	(1 200)		(900)		(400)N	19 600		20 300		700 N
1961-65	1 100		900		200 N	18 600		15 900		2 700 D
1966-70	2 100		1 600		600 N	(12 300)		(10 800)		1 500 D
1971	500		300		200 N	2 600		2 600		0
1972	600		400		200 N	2 300		2 600		200 D
1973	500		500		0	2 300		2 800		500 D

1) Nettoluvun jäljessä oleva kirjain (N = Norja, S = Ruotsi, F = Suomi ja D = Tanska) ilmaisee, miksi maa kussakin tapauksessa on saanut muuttovoittoa.

The letter after the net figure (D = Denmark, F = Finland, N = Norway and S = Sweden) indicates the country gaining from the migration.

MIGRATIONS BETWEEN THE NORDIC COUNTRIES IN 1951-1973

Statistics concerning the inter-Nordic migrations were rather heterogeneous in the four Scandinavian countries before the introduction of the inter-Nordic migration certificate in 1969. The best available data are summarised in the appended Table, which is based mainly on the vital statistics of Sweden and Denmark.

Altogether nearly 750,000 persons migrated from one Scandinavian country to another during the years 1951-1970. The strongest flow was from Finland to Sweden 294,000 persons or about 40 per cent of the total; in 1966-70 as much as 52 per cent), while the next strongest flow went in the opposite direction (86,000 persons or 12 per cent). The flows from Denmark to Sweden and in both directions between Denmark and Norway accounted for 9 per cent (66,000 - 68,000 persons) each. About 50,000 persons moved from Sweden to Denmark, and from Norway to Sweden, during the 20 years under review, while 34,000 persons migrated from Sweden to Norway. The movements between Finland, on the one hand, and Denmark and Norway, on the other, were insignificant. - In the early 1970's the pattern of migrations changed considerably: Finland, Denmark and Norway gained some return surplus from Sweden, which had accumulated a net immigration of 240,000 persons from the three countries (208,000 from Finland alone) in 1951-1970. A resumption of the previous pattern was discernible during 1974, however.

Eeva Kainulainen

ULKOSUOMALAISUUSKONGRESSI JYVÄSKYLÄN KESÄSSÄ 27.-28.6.1975

Jyväskylän Kesän No XX yhteydessä järjestetään ulkosuomalaisuuskongressi 27. - 28.6.1975. Jyväskylän Kesän hallitus on asettanut kongressin järjestelyjä varten toimikunnan, jossa on edustus Jyväskylän Kesän lisäksi Suomi-Seurasta, Siirtolaisuusinstituutista ja Siirtolaisasiain neuvottelukunnasta. Kongressi pyrkii valottamaan ulkosuomalaisten elämää ja kulttuuria lähinnä kauksiirtolaisten osalta. Ruotsiin suuntautuvan siirtolaisuuden ongelmia on käsitelty suhteellisen paljon ja ongelmat ovat paremmin yleisessä tietoisuudessa, kauemmaksi siirtyneiden suomalaisten elämästä ei kuitenkaan tiedetä paljoakaan.

Kongressin yksi tärkeimmistä teemoista on siirtolaisten identiteetti ja integraatio, kuka minä olen. Siirtolaisethan säilyttävät useimmiten kontaktit entiseen kotimaahansa mm. puhumalla jatkuvasti suomea ja opettamalla sitä jo uudessa kotimaassa syntyneille lapsilleen. He ovat yhteydessä Suomeen muutenkin erilaisten seurojen välityksellä, tekemällä vierailuja Suomeen ja lukemalla suomalaisia lehtiä. Siirtolaisten keskuudessa ilmestyy myös runsaasti suomenkielisiä julkaisuja. Kongressissa pohditaan, mikä näiden kontaktien merkitys on, mitä merkitystä on esim. toisen polven siirtolaisten suomenkielen opiskelulla, millaisia vaikeuksia on uuteen kotimaahan integroitumisessa, haluaako siirtolainen pysyä edelleen suomalaisena huolimatta siitä, että hän on ehkä jo ottanut uuden kotimaan kansalaisuuden.

Kongressissa valotetaan myös Suomen valtion virallista siirtolaispolitiikkaa, jota suunnittelee mm. Siirtolaisasiain neuvottelukunta. Mitä siirtolaisten hyväksi on tehty, mitä voidaan tehdä - vai onko tarpeen tehdä mitään? Ruotsin valtio on ollut varsin aktiivinen ulkomailla olevien oman maansa kansalaisten huolehtimisessa. Ruotsin valtion toimesta on perustettu mm. ulkomaille ruotsalaisia kouluja ja järjestetty ruotsinkielistä kulttuuritoimintaa muutenkin. Suomen kohdalla tällaisista toiminnoista ovat huolehtineet lähinnä erilaiset järjestöt, jotka usein taloudellisissa vaikeuksissa olevina eivät ole voineet tehdä kaikkea toivomaansa. Esimerkiksi Amerikassa on ilmennyt huomattavassa määrin tarvetta suomenkielisestä kirjallisuudesta,

sitä ei ole sinne kuitenkaan saatu varsinkaan nykykirjallisuuden alalta. Olisiko näiden suhteiden ja palvelujen hoitaminen valtiovallan tehtävä? Siirtolaiset itse tulevat kysymään kongressissa valtiovallan edustajilta mm. näitä asioita. Kongressiin odotetaan runsaasti siirtolaisia, sillä kongressin päätteeksi on Jyväskylässä myös Suomi-Seuran järjestämät perinteiset siirtolaisten kesäjuhlat.

Kongressi käsittelee lähinnä Amerikan, Australian ja Ruotsin suomalaisten elämää, näissä maissahan asuu eniten ulkosuomalaisia. Kongressin yhteyteen järjestetään myös ulkosuomalaista kulttuuria esitteleviä näyttelyjä, joissa esitellään arkkitehtuuria, maalaustaidetta, kirjallisuutta, teatteria ja käsitöitä.

Jyväskylän Kesän puolesta toivotan siirtolaisuudesta kiinnostuneet henkilöt tervetulleiksi ulkosuomalaisuuskongressiin kesäkuun lopulla 1975.

Marianne Himanen

USA BICENTENNIAL - SUOMEN TOIMIKUNTA

Amerikan Yhdysvaltojen itsenäisyysjulistuksesta tulee v. 1976 kuluneeksi 200 vuotta. Juhlavuoden lähestyessä Yhdysvaltojen kansalaiset ovat yhä enemmän alkaneet kiinnittää huomiota eri kansallisuuksien panokseen amerikkalaisen perinteen syntymiseen. Amerikansuomalaiset mm. ovat hyvissä ajoin ryhtyneet valmistelemaan juhlavuoden viettoa ja perustaneet sitä silmällä pitäen toimikunnan, "Finnish-American Bicentennial Committee'n", jonka puheenjohtajan toimii tri Ralph K. Jalkanen Suomi Collegesta Michiganista. Yhdysvaltain presidentti on lähettänyt myös Suomen kansalle kutsun osallistua itsenäisyysjulistuksen juhlavuoden viettoon.

Jo viime kesänä Suomen ulkoasiainministeriön ja Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto r.y.:n toimesta kutsuttiin joukko eri järjestöjen, laitosten ja valtion hallinnon edustajia kahteen neuvottelutilaisuuteen, joissa kartoitettiin mahdollisuuksia ja suunnitelmia Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemiseksi USA:ssa juhlavuoden aikana. Mukana oli myös amerikansuomalaisten toimikunnan edustaja.

Opetusministeriö asetti 20.11.1974 toimikunnan valmistelemaan Suomen ja

sen kulttuurin tunnetuksi tekemistä USA:n 200-vuotisjuhlien yhteydessä v. 1976. Toimikunnan puheenjohtajaksi kutsuttiin Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton puheenjohtaja kouluneuvos Jussi Saukkonen, varamiehenään Tampereen matkailutoimenjohtaja Unto Salmi, varapuheenjohtajaksi Suomi-Seuran puheenjohtaja, ylijohtaja Jussi Linnamo, varamiehenään professori Jorma Pohjanpalo, sekä jäseniksi Siirtolaisuusinstituutin edustajana professori Vilho Niitemaa, varamiehenään tri Olavi Koivukangas, Finlands Svenska Sång- och Musikförbundetin edustajana kansliapäällikkö Ragnar Mannil, ulkoasiainministeriöstä tiedotussihteeri Ritva-Liisa Elomaa ja opetusministeriöstä kulttuurisihteeri Raija Kallinen. Toimikunnan väliaikaisena sihteerinä oli kahden ensimmäisen kokouksen ajan ekonomi Maija Ahlbom, kunnes toisessa kokouksessa sihteeriksi valittiin rouva Marianne Himanen. Toimikunta kokoontuu Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton huoneistossa, Helsingissä.

Toimikunnan ensimmäinen kokous pidettiin jo joulukuun -74 alussa. Sen tuloksena lähetettiin kaikille viime kesän neuvotteluihin osallistuneille laitoksille ja järjestöille sekä muutamille muille tiedustelulomake, joilla niitä pyydettiin tekemään selkoa ohjelmasuunnitelmistaan ja antamaan kustannusarvio tammikuun 10 p:ään mennessä. Toimikunnan toinen kokous pidettiin 16.1.1975, jolloin käsiteltiin siihen mennessä saatuja tietoja. Aikapulan takia läheskään kaikilta ei ollut vielä tullut vastausta, joten toimikunnan asettaman työvaliokunnan ja sihteerin tehtäväksi jäi jatkaa tiedusteluja ja suunnitelmien kartoittamista sekä yhteydenpitoa amerikansuomalaisten toimikuntaan.

Amerikassa yhteyshenkilönä on lähinnä Suomen Washingtonin suurlähetystön New Yorkissa toimiva kulttuuriavustaja Tatu Tuohikorpi, mutta koska käytännön asioita on jo kertynyt runsaasti ja jatkuvasti kertyy yhä enemmän, pyydettiin ulkoasiainministeriötä nimittämään hänen avukseen yhteyshenkilöksi tehtävään so-piva henkilö New Yorkin pääkonsulaattiin.

Toimikunnan tähänastisen työn tuloksena on laadittu alustava luettelo ja arvio jo tiedossa olevista ohjelmista, jotka voitaisiin lähettää USA:n 200-vuotisjuhliin Suomea edustamaan.

Pär Stenbäck

HANAHOLMEN - KULTURCENTRUM FÖR SVERIGE OCH FINLAND

Hanaholmen inleder sin verksamhet den 4 april detta år. När det första seminariet på Hanaholmen strax utanför Helsingfors öppnas är det många års arbete som ligger bakom kulturcentrets tillkomst. Det var ursprungligen Rainer von Fieandt som med välkänd energi satte ingång arbetet på att skapa ett dylikt centrum för att förstärka kulturrelationerna mellan grannländerna Sverige och Finland. Han arbetade länge och med välkänd energi på projektet, som i slutet av 1960-talet hade kommit så långt, att riksdagen kunde rösta om placeringsorten. Efter en häftig debatt i tidningspress och i plenum beslöt riksdagen att kulturcentret skulle placeras på Hanaholmen, en liten halvö mellan Drumsö och Westend på Esbo sidan om kommungränsen. Det andra alternativet, den gamla fästningen Sveaborg, föll bort närmast med hänvisning till trafiksvårigheterna. Sveaborg ligger ju på en ögrupp utanför Helsingfors och har färjeförbindelse med fastlandet.

Själva finansieringen av bygget hade ordnats redan 1967, samma år Finland fyllde 50 år som självständig stat. I samband med jubileet efterskänkte svenska staten 100 miljoner kronor av den sk. kronskulden och i det sammanhanget förband sig Finlands regering för finländska budgetmedel bygga ett kulturcentrum i Finland.

Nu står alltså kulturcentret färdigt och kostnaderna belöper sig till ungefär 17 miljoner mark. Sist och slutligen har det blivit en ansenlig besparing ur den finländska skattebetalarens synpunkt med tanke på att krigsskuldena efterskänktes.

Debatt blev det också kring vilken förvaltningsmodell som skulle tillämpas för Hanaholmen. I ett kommittébetänkande föreslog majoriteten att undervisningsministeriet skulle överta förvaltningen, medan minoriteten höll på att Kulturfonden för Sverige och Finland skulle överta ansvaret för centret. Minoriteten fick rätt i Finlands regering och det innebär att Kulturfonden för Sverige och Finland nu har fått motta en färdig byggnad som står till dess disposition för kulturändamål. I Finland heter Kulturfondets ordförande Johannes Virolainen och i Sverige är det universitetskansler Hans Löwbeer som leder fondens verksamhet. De andra styrelsemedlemmarna är

i Finland Jussi Linnamo och C-O Tallgren, i Sverige professor Erik Lönnroth och landshövding Ragnar Lassinantti. Kulturfonden har i sin tur tillsatt en direktion för Hanaholmen, 5 st finländare och 5 st svenskar. Direktionens ordförande utses dock av Finlands regering. Man kan anse att Hanaholmens förvaltning är alltigenom bilateral, d.v.s. svenska och finländska synpunkter gör sig hörda på ett likvärdigt sätt.

Vad kommer då kulturcentret att syssla med. Dels blir det fråga om normal kursverksamhet som förläggs till centret, men dels blir det också fråga om sk. egenverksamhet, som centret själv finansierar. För det sistnämnda ändamålet har i 1975-års finländska budget beviljats ett anslag, medan motsvarande anslag inte ännu har beviljats i Sverige. Utgångspunkten för verksamheten har dock hela tiden varit att kostnaderna för centret skall bestridas av både Sverige och Finland. Egenverksamheten kommer att inrikta sig på sektorer, som inte täcks i det normala kultursamarbete mellan länderna. Inom ramen för centrets ekonomiska resurser kommer vi t.ex. under 1975 att inbjuda en grupp av 25 svenska författare att besöka Finland. Vidare kommer vi att arrangera ett flertal kurser för Sverige-finnarna och på det sättet bidra till att fylla deras utbildningsbehov. Hanaholmen kommer också regelbundet att inbjuda riks-svenska gästföreläsare kring aktuella ämnen. Tillväxtproblematiken och kärnkraftsdebatten står i blickfånget och TV-utbytet mellan Sverige och Finland är en annan fråga som väntar på sin lösning. Dessa teman kommer att beröras i Hanaholmens programverksamhet.

En stor del av Hanaholmens verksamhet kommer att upptas av nordiska kurser som olika organisationer, myndigheter och institutioner förlägger till centret. Hanaholmen ser ut att bli ett mycket eftersökt kurscentrum då priserna är något subventionerade och läget i förhållande till huvudstaden är utmärkt. Redan den omedelbara närheten till havet lockar tydligen många kursarrangörer. När det gäller för Hanaholmen att välja och vraka bland dem som önskar förlägga någonting till Hanaholmen, följer vi den prioriteringen att bilaterala svensk-finländska arrangemang kommer i första hand. På andra plats kommer rent svenska arrangemang, som någon svensk arrangör önskar förlägga i Finland. För det tredje tar vi gärna emot nordiska arrangemang, då deltagarna i dessa åtminstone till hälften kommer från Sverige och Finland. I den mån utrymmet tillåter tar vi dessutom emot finländska kursarrangörer.

Hanaholmen kan erbjuda ett modernt kurscentrum med 65 hotellrum och en sammanlagd kapacitet på ca 110 gäster per dygn. Restaurangen rymmer 180 personer, det stora auditoriet ca 200 personer. Dessutom finns det en rad mindre föreläsningstrymmen och grupperum, en simbassäng och en hel del audiovisuell utrustning. En specialitet för Hanaholmen blir en modern simultantolksanläggning samt en filmprojektor för 35 mm:s film. Hanaholmen har dessutom ett bibliotek som skall innehålla referenslitteratur med anknytning till Sverige och Finland samt några studieceller för stipendiater.

Hanaholmens kulturcentrum är det första i sitt slag i Finland och kommer säkerligen att vara välkommet av många orsaker. Bland våra gäster kommer att finnas ett brett urval av svenskar och finländare och tack vare den simultantolkning vi kan erbjuda, kommer Hanaholmen i sitt arbete att nå grupper som traditionellt inte har kunnat delta i det svensk-finländska samarbete på grund av språksvårigheter.

Hanaholmen skall också utgöra ett brofäste i Finland för Sverige-finnarna i deras strävanden att förkovra sin kulturella standard. Men framförallt skall Hanaholmen vara en brygga mellan Sverige och Finland som skall förmedla intryck och idéer, sprida information och kunskap.

TIEDOTUKSIA

Siirtolaisuusinstituuttisäätiön valtuuskunnan vuosikokous pidetään perjantaina 25.4.1975 klo 13 Turun yliopiston yleisen historian laitoksella.

Lounas klo 12 Upseerikerholla Kaivokatu 12.

UKAN:n kokous New Yorkissa 21.-22.3. 1975

Ulkomaanlehti- ja kieliasiaien neuvottelukunnan (UKAN) järjestämä neuvottelutielaisuuden Yhdysvalloissa ja Kanadassa suomenkielisiä ja suomalaista kulttuuria yliopistotasolla opettaville henkilöille.

Suomesta kokoukseen osallistuvat UKANin puheenjohtaja prof. Pertti Virtaranta Helsingin yliopistosta, kulttuurisihteeri Raija Kallinen opetusministeriöstä sekä tiedotussihteeri Ritva-Liisa Elomaa ulkoasiainministeriöstä. Järjestelyjä hoitaa Suomen New Yorkin pääkonsulaatissa toimiva kulttuuriavustaja Tatu Tuohikorpi.

Pohjoismainen kieliseminaari Hanasaaren kulttuurikeskuksessa 4-6. huhtikuuta 1975

Hanasaaren kulttuurikeskuksessa Espoossa lähellä Helsinkiä pidetään pohjoismainen kieliseminaari, Pohjoismaiset naapuri- ja vähemmistökielet, 4-6. huhtikuuta 1975.

Seminaari on Hanasaaren toiminnassa ensimmäinen suurempi tapahtuma.

Seminaarissa on tarkoitus

- keskustella kielellisten vähemmistöjen kielellisestä asemasta Pohjolassa,
- kartoittaa vähemmistökielten asemaa äidinkielenä Pohjolan eri oppilaitoksissa ja keskustella siitä,
- kartoittaa tanskan-, suomen-, färin-, grönlannin-, islannin-, norjan-, romaanin-, saamen- ja ruotsinkielen asemaa vieraina kielinä tai naapurikielinä,
- kartoittaa yliopistotason opetuksen nykyistä laajuutta ja keskustella tämän opetuksen tarpeellisuudesta tulevaisuudessa,
- keskustella opetuksen tavoitteista, suunnittelusta, sisällöstä ja menetelmistä.

Osanotosta seminaariin olisi ilmoitettava viimeistään 10. maaliskuuta 1975 Pohjola-Nordeniin, Hietalahdenranta 15, 00180 Helsinki 18, puh. 90/640 901.

NORDIC ASSOCIATION FOR AMERICAN STUDIES

järjestää Oslossa 5-7. toukokuuta 1975 pohjoismaisen konferenssin aiheesta "Skandi-naavinen siirtolaisuus Yhdysvaltoihin". Konferenssi liittyy Norjan Amerikan-siirtolaisuuden alkamisen 150-vuotisjuhliin. Alustavien suunnitelmien mukaan myös Suomes-ta osallistuisi tilaisuuteen siirtolaistutkijoita.

JULKAISUT

Migration Studies C 1, Reino Kero: Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War. Vammala 1974.

Migration Studies C 2, Olavi Koivukangas, Scandinavian Immigration and Settlement in Australia before World War II. Kokkola 1974.

Teokset ovat saatavissa instituutin toimistosta hintaan 30 mk. Tulot käytetään uusien tutkimusten julkaisemiseen.